

DISCURS D'ODI PER LGTBIFÒBIA I SEROFÒBIA EN XARXES SOCIALS

» INFORME D'ANÀLISI 2022

lambda
col·lectiu LGTB+ per la diversitat
sexual, de gènere i familiar

f i o d t
@allorodenuncia

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Vicepresidència i Conselleria
d'Igualtat i Polítiques Inclusives

INTRODUCCIÓ.....	3
1. Mètode de recollida	6
Bústia de recollida.....	10
Eina d'anàlisi.....	11
4. Dificultats de detecció i recollida	12
5. Xarxes socials amb major incidència.....	16
6. Moments temporals amb major incidència.....	20
7. Perfils.....	21
Qui exerceix la violència?.....	21
Qui pateix la violència?.....	24
8. Temàtiques habituals.....	27
9. Tipus de discriminació.....	33
10. Icones, emoticones i imatges	34
CONCLUSIONS FINALS	36

Introducció

Lambda, col·lectiu LGBTI+ per la diversitat sexual, de gènere i familiar, gràcies al suport rebut per la Direcció General d'Igualtat en la Diversitat de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, porta a terme el programa Al Loro en la seua segona edició. Les funcions d'aquest projecte són diverses: rastrejar, identificar, registrar i analitzar el contingut discriminatori i/o els discursos d'odi per LGTBIfòbia i serofòbia en xarxes socials, per a visibilitzar aquesta problemàtica on s'ataca al col·lectiu LGBTI+

Els discursos i delictes d'odi per LGTBIfòbia i serofòbia han augmentat notòriament en els últims anys, en què hem pogut veure com uns certs sectors sociopolítics amb discursos que vulneren els drets humans, s'han normalitzat i, fins i tot, convertit en discursos secundats, legitimats i seguits per la ciutadania.

@allorodenuncia

Encara en l'actualitat vivim com la violència i les agressions es normalitzen, generant una sensació d'inseguretat en el col·lectiu LGBTI+ i limitant la llibertat i la vida sana de la dissidència, a causa de les conseqüències psicològiques, socials i personals.

Particularment preocupa, i cada vegada més, la major i acceptada discriminació exercida a través de les xarxes socials. En l'Informe sobre l'Enquesta sobre Delictes d'Odi de juny de 2021 que publica el Ministeri de l'Interior, s'apunta al fet de que aquests discursos no han passat desapercebuts. De fet, més d'un 50% va respondre que sí havia rebut ofenses o amenaces per xarxes socials o internet en els últims cinc anys per motius discriminatoris.

L'Informe sobre l'evolució dels delictes d'odi a Espanya", també emès pel Ministeri de l'Interior, evidencia que hi ha hagut un increment del 87,50% de l'any 2020 a l'any 2021, i de les amenaces com el tipus d'acció més utilitzada. Conclou així que un 60,12% dels delictes d'odi, segons el canal utilitzat, es cometen a través d'internet i xarxes socials.

Si a aquesta violència se li afig el poc control que trobem en les xarxes socials d'ús principal, aquestes es converteixen en un mitjà "lliure" i aglutinador de missatges on es troben totes les opinions o idees que fora de línia se censurarien socialment (Cancel·le-Sanmartín, M. Sr. & Gadea Aldave, G. 2016).

Un dels aspectes més problemàtics d'aquests actes realitzats en les xarxes socials és que la LGTBIfòbia no actua de manera visible i clara, perquè els perfils en les xarxes socials són privats (o poden configurar-se diferents nivells de privacitat) i les agressions en moltes ocasions es produeixen a través de missatges directes, a més de que la infradenúncia fa que la majoria de les agressions no es visibilitze.

Al mateix temps, els discursos d'odi en xarxes socials es caracteritzen per la permanència dels continguts pujats a les plataformes, l'ús de pseudònims, l'anonimat i la transnacionalitat, sent dificultats que té l'espai virtual, afegides a la complexa tasca de la identificació del discurs d'odi (Gagliardone et al. 2015). Totes aquestes característiques que comprenen les xarxes socials dificulten la identificació i persecució d'aquesta mena de declaracions violentes, i al mateix temps, per la sensació d'impunitat que donen, afavoreixen l'expressió de l'odi.

Encara que existeixen lleis que protegeixen a les persones sobre les quals es dirigeix aquest tipus d'odi i que assenyalen a aquelles que exerceixen la violència, internet es considera un lloc sense fronteres, la qual cosa suposa un altre problema per a la persecució d'aquests missatges.

A més, com en una mateixa publicació poden intervindre diferents persones de diversos llocs del món, complica més encara la identificació, l'obtenció de proves i la determinació de responsables. Les xarxes socials compten actualment amb sistemes de denúncia que permeten a les persones usuàries visibilitzar el contingut que vulnera les normes d'ús de les pròpies xarxes, perquè aquestes valoren la seua eliminació.

No obstant això, els mecanismes que podem utilitzar per a denunciar comentaris o publicacions amb discursos d'odi no resulten del tot efectius. Una investigació del projecte PRISM (Jubany i Roiha 2016), va confirmar que d'un total de 100 denúncies imposades a comentaris de Facebook, únicament 9 van ser eliminats, i podem corroborar-ho amb un exemple.

Per aquest motiu, podem observar com la política d'eliminació de comentaris no funciona correctament, bé pels mecanismes utilitzats o perquè els equips que realitzen la gestió d'aquestes denúncies abasten una demanda per damunt de l'esperada, o perquè directament no existeixen aquests equips de gestió de denúncies. Fa poc coneixíem la notícia sobre la xarxa social Twitter: "El nou propietari de Twitter, Elon Musk, ha executat l'acomiadament de la meitat dels empleats de la companyia". Com a conseqüència, ens trobem casos en els quals fent comentaris com "Jo no secunde els LGTB, ja hi ha prou de lobbies aberrants i antinatura" no és considerat com un comentari que no vulnerava les normes de comunitat (*imatge 1*).

És per això que considerem essencial registrar aquesta realitat que no es recull de manera estadística o institucional, amb l'objectiu de denunciar socialment incidents que no es denuncien jurídicament i és **Al Loro!** l'eina de caràcter social que ens ajuda a visibilitzar aquesta problemàtica.

El present informe recull contingut que ens permet indagar en el problema i poder analitzar-lo per a evitar que aquests fets queden impunes. És imprescindible facilitar espais i generar actuacions de sensibilització perquè la ciutadania s'involucre en la detecció i denúncia d'aquests discursos que trobem per xarxes.

El mètode de recollida emprat per a la recopilació de les dades ha tingut dues línies d'actuació diferenciades.

D'una banda, durant l'any 2022 s'han realitzat diferents campanyes de sensibilització amb dades recollides en l'informe de 2021 i d'altra banda, animant a la ciutadania a seguir el perfil **@allorodenuncia** en les quatre xarxes socials, amb la intenció de rebre a través de missatges directes el contingut que poguera ser recopilat per qualsevol persona (*imatge 2A- 2B*). Mitjançant aquest mètode de recollida han arribat alguns missatges (*imatge 3*), però s'ha convertit en una eina secundària a causa del poc ús de la ciutadania.

D'altra banda, es va publicar un anunci en la plataforma **www.hacesfalta.org**, per a la creació d'un grup de persones voluntàries prèviament sensibilitzades i formades per a les tasques de cerca i anàlisi del contingut.

El mètode de recollida emprat per a la recopilació de les dades ha consistit principalment en la cerca directa a través de paraules clau i etiquetes i en les diferents xarxes socials (Facebook, Twitter, Instagram i Tik Tok), registre del contingut a través de la bústia de recollida (*imatge 4*) i la posterior anàlisi a través de l'eina (*imatge 5*).

A diferència del primer mètode, el de l'equip de rastreig ha sigut el principal mètode de recollida i el més efectiu, podent contrastar a través de les reunions de seguiment setmanals quina direcció prenia la cerca i consensuar noves direccions entre tot l'equip.

Seguir el rastre de la violència en xarxes és una tasca molt complexa i que depèn en gran mesura dels mètodes de cerca que s'utilitzen, per la qual cosa aquestes dades no reflecteixen tota la violència que s'exerceix per xarxes socials, sinó una part d'ella, ja que a causa de la seua magnitud és pràcticament inabastable.

(imatge 1) Denúncia de contingut discriminatori en Twitter i la resposta de la xarxa.

Hola,

Después de revisar la información disponible, queremos informarte que RascaPelasca no ha infringido nuestras políticas de seguridad. Sabemos que esta no es la respuesta que estás buscando. Si esta cuenta infringe nuestras políticas en el futuro, se lo notificaremos.

Puedes bloquear la cuenta, lo que significa que no podrán seguirte, ver tus Tweets ni enviarte mensajes. Informes como este informan nuestras políticas, y siempre las estamos revisando y cómo las aplicamos. Esperamos que continúe enviando informes si ve cosas que podrían infringir nuestras políticas.

Aquí hay un resumen de lo que no está permitido en Twitter, de acuerdo con nuestras políticas de seguridad:

Amenazar con violencia contra alguien o un grupo de personas

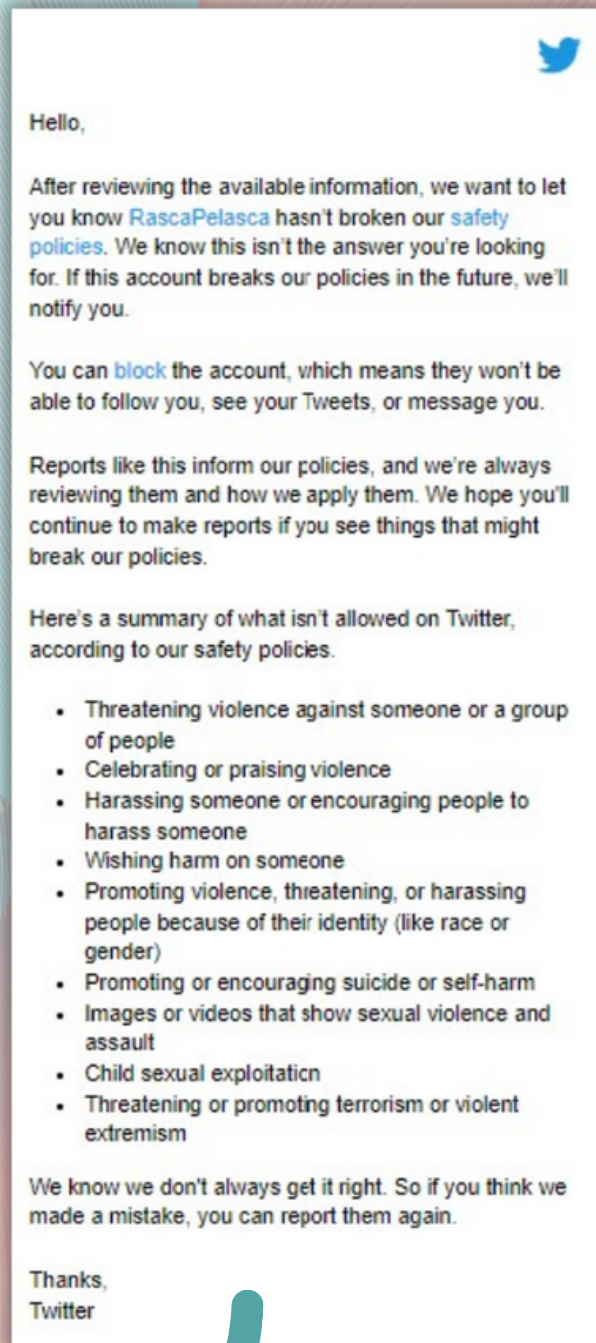
- Celebrar o elogiar la violencia
- Acosar a alguien o animar a la gente a acosar a alguien

desear el mal a alguien

- Amenazar con violencia contra alguien o un grupo de personas
- Promover la violencia, amenazar o acosar a las personas debido a su identidad (como raza o **género**)
- Promover o alentar el suicidio o las autolesiones
- Imágenes o videos que muestren violencia y agresión sexual
- Explotación sexual infantil
- Amenazar o promover el terrorismo o el extremismo violento

Sabemos que no siempre lo hacemos bien. Entonces, si cree que cometimos un error, puede informarlos nuevamente.

Gracias,
Twitter

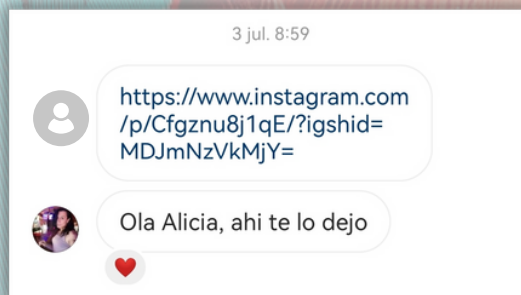
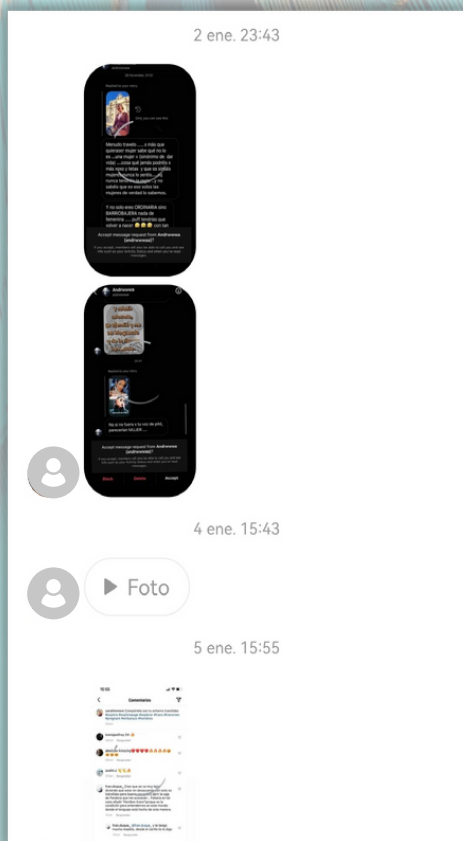
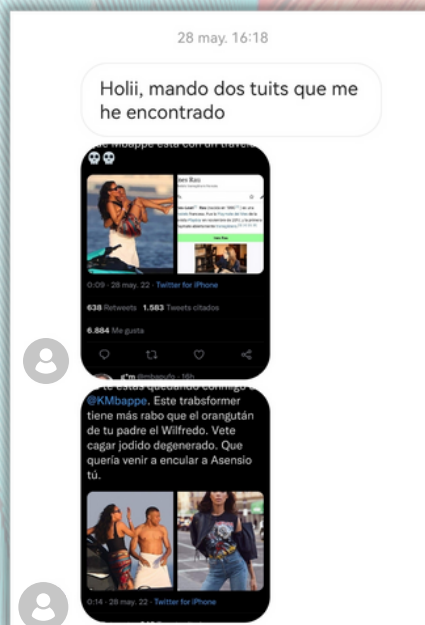
(imatge 2A) Campanyes de sensibilització, dades informe 2021

(imatge 2B) Campanyes de sensibilització per a la recollida de contingut a través de MD

(imatge 3) Enviaments de la ciutadania, a través de missatge directe de la xarxa social.

Mètode de recollida

(imatge 4) Bústia de recollida equip de rastreig

BUZÓN DE RECOGIDA DE CONTENIDO DISCRIMINATORIO EN RRSS

Sección 1 de 3

BUZÓN DE "AL LORO!" Recogida de contenido discriminatorio: discursos y/o delitos de odio por LGTBfobia y serofobia en redes sociales.

¿QUÉ ES "AL LORO!"?

"Al loro!" es un programa desarrollado por Lambda Col·lectiu LGBT+ per la diversitat sexual de gènere i familiar y financiado por la Conselleria de Igualtat i Polítiques Inclusives de la Generalitat Valenciana.

Su función es identificar y registrar el contenido discriminatorio y/o los delitos de odio por LGTBfobia en redes sociales para visibilizar esta problemática que ataca al colectivo LGTB+ y sensibilizar a la sociedad.

Antes de contestar a este cuestionario debes saber que únicamente se entiende como contenido de carácter discriminatorio y/o delito de odio por LGTBfobia aquellas publicaciones/imágenes/comentarios que fomenten, promuevan o inciten directa o indirectamente al odio, la hostilidad, la discriminación y/o violencia contra el colectivo LGTB+ por razón de su orientación sexual y/o identidad de género.

2. Sitio web donde has encontrado el contenido discriminatorio: *

Marca solo un óvalo.

☐ TWITTER
☐ INSTAGRAM
☐ FACEBOOK
☐ TIK TOK
☐ INTERNET - MEDIOS

3. Escribe el enlace/la url del contenido (si es un mensaje privado no podrás facilitarnos esta información)

4. Deposita aquí una/varias capturas de pantalla

Archivos enviados:

5. Fecha en la que se ha colgado el publicación/imagen/comentario *

Ejemplo: 7 de enero del 2019

6. Especifica el nombre de la organización/entidad/grupo político/medio de comunicación/otra

7. ¿Hacia quién va dirigido el contenido discriminatorio? *

Marca solo un óvalo.

☐ Chica/s lesbianas
☐ Chico/s gays
☐ Persona/s bisexuales
☐ Chico/s trans
☐ Chica/s trans
☐ Persona/s trans no binaria/s
☐ Colectivo LGTB+

8. ¿Qué tipo de publicación/imagen/comentario es? *

Marca solo un óvalo.

☐ Respuesta a una publicación
☐ Respuesta a un comentario de una publicación
☐ Ataque directo a una persona (en público)
☐ Ataque directo a un grupo de personas (en público)
☐ Publicación propia de persona individual
☐ Publicación propia de un colectivo de personas
☐ Mensajes privados a una persona
☐ Mensajes privados a un grupo de personas

9. ¿Era directa o indirecta la discriminación/delito de odio por LGTBfobia o serofobia? *

Marca solo un óvalo.

☐ Insulto/discriminación directa
☐ Discriminación indirecta (cuando no es una referencia directa sobre la persona/el colectivo LGTB+)

10. ¿Qué tipo de discriminación crees que es? *

Marca solo un óvalo.

☐ Insulto
☐ Amenaza
☐ Burla
☐ Bulo/información falsa

11. Iconos/Emoticonos utilizados en el nombre de usuaria o dentro del contenido y la combinación entre ellos (ejemplo: banderas de España, cuchillos, hachas, triángulo rojo hacia arriba) ▲ 🔪 🔪 🔪 🔪

12. ¿Se ha hecho eco público de la discriminación/delito de odio por LGTBfobia que nos expone? *

Marca solo un óvalo.

☐ Sí
☐ No
☐ No lo sé

MUCHÍSIMAS GRACIAS POR TU COLABORACIÓN

Este contenido no ha sido creado ni aprobado por Google.

Google Formularios

Bústia de recollida

(imatge 5) Eina d'anàlisi

[illegible]

Herramienta análisis información							Archivo Editar Ver Insertar Formato Datos Herramientas Ayuda		Opciones de configuración		Compartir	
A1	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
	N°	TERMINO DE	Sitio web	¿Qué otro?	Enlace	Fecha de publicación	Pruebas fotográficas	Perfil de atacante	¿Qué otro?	Número de grupo atacante	Perfil atacado	
1011	1300	síloza	Twitter	-	-	19 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1012	1301	síloza	Twitter	-	-	18 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1013	1302	síloza	Twitter	-	-	18 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1014	1303	síloza	Twitter	-	-	18 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1015	1304	síloza	Twitter	-	-	18 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1016	1305	síloza	Twitter	-	-	18 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1017	1306	síloza	Twitter	-	-	18 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1018	1307	síloza	Twitter	-	-	18 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1019	1308	síloza	Twitter	-	-	18 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1020	1309	síloza	Twitter	-	-	17 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1021	1300	síloza	Twitter	-	-	17 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1022	1301	síloza	Twitter	-	-	17 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1023	1302	síloza	Twitter	-	-	17 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1024	1303	síloza	Twitter	-	-	16 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1025	1304	síloza	Twitter	-	-	16 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1026	1305	síloza	Twitter	-	-	16 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1027	1306	síloza	Twitter	-	-	16 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1028	1307	síloza	Twitter	-	-	16 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1029	1308	síloza	Twitter	-	-	16 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1030	1309	síloza	Twitter	-	-	16 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1031	1400	síloza	Twitter	-	-	15 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1032	1401	síloza	Twitter	-	-	15 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1033	1402	síloza	Twitter	-	-	15 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1034	1403	síloza	Twitter	-	-	15 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1035	1404	síloza	Twitter	-	-	14 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1036	1405	síloza	Twitter	-	-	14 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-
1037	1406	síloza	Twitter	-	-	14 - Març	https://tiny.google.com/f...	Usuario particular	-	-	Persones amb VPH	-

Anàlisi de l'equip de rastreig

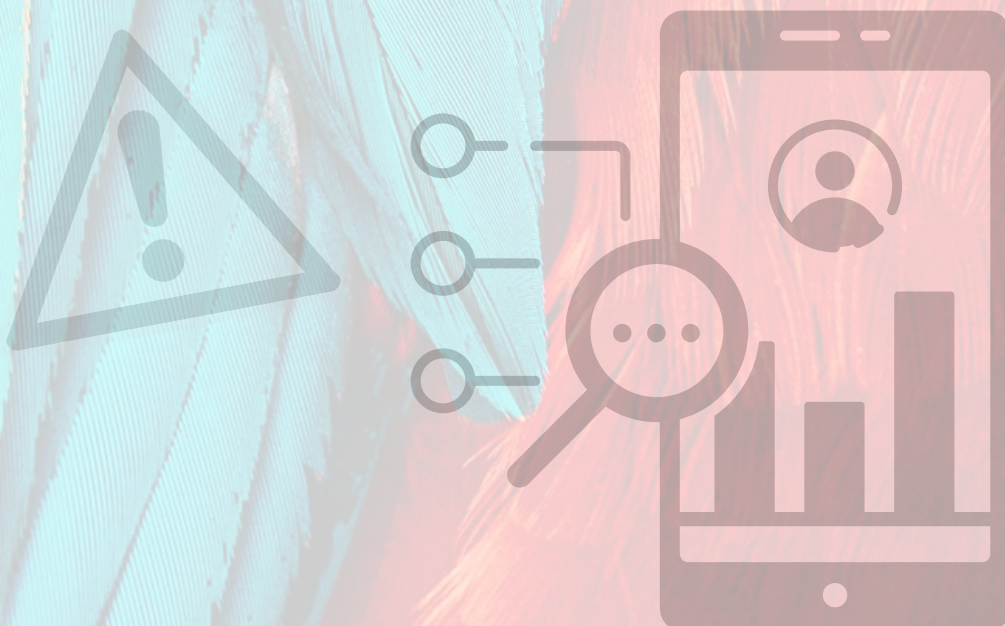
Herramienta análisis información **ALISA**

1 Punt de partida. Dificultats de detecció i recollida

Des d'**Al Loro!**, el primer objectiu que es plantejava era seguir, tal com es va procedir en el 2021, amb la recopilació de contingut al llarg de l'any per a poder realitzar una valoració tant quantitativa com qualitativa d'aquest.

Després de recollir només en el primer trimestre de l'any quasi el doble de contingut (**1.217 missatges discriminatoris**) de tot el recopilat durant el 2021, principalment en **Twitter** com ja va passar l'any anterior, decidim centrar-nos en la valoració qualitativa dels missatges recollits perquè, d'una altra manera, la tasca seria inabastable.

Enfoquem els esforços a entendre com el context actual (polític, legislatiu i social) tant nacional com internacional influeix en el contingut que s'emet en xarxes socials.

Cal assenyalar que aquesta decisió es va prendre sobre la base de les dificultats que ens hem anat trobant en la anàlisi i detecció de contingut LGTBfòbic o serofòbic en les xarxes amb perfils tancats o en format vídeo que no permeten una cerca automatitzada.

Les tasques de monitoratge afronten dificultats considerables, entre elles, en primer lloc, una qüestió conceptual: el debat sobre què és i què no és discurs d'odi i les diferències entre la definició del concepte poden generar resultats no massa homologables.

També, pels diferents tipus de contingut (fotos, vídeos, textos, àudios, etc.), a través dels quals s'evidencia la discriminació. S'utilitzen altres recursos de "distracció" com a sons o cançons de manera irònica, per la qual cosa resulta molt complex el rastreig per paraules clau. I fins i tot quan es tracta d'un text llegible, hi ha moltes combinacions i codis a través dels quals es camufla el discurs d'odi, sense necessitat d'utilitzar insults, amenaces o expressions directes, i desxifrar aquests codis és la primera tasca que hem hagut d'abordar en **Al Loro!**

Existeixen diversos problemes que dificulten perseguir i acabar amb aquests discursos en xarxes socials: la infradenúncia, la poca importància i valoració als casos que sí es denuncien, la poca sensibilitat en diversitat i igualtat de totes aquelles institucions implicades i la dificultat per a demostrar que la motivació real del discurs és per qüestions d'orientació sexual i identitat de gènere.

El nostre mètode de recollida, tal com s'ha esmentat, ha consistit principalment en la cerca directa a través de paraules clau i etiquetes, en les diferents xarxes socials (Facebook, Twitter, Instagram i Tik Tok). Una dificultat generalitzada en totes les xarxes socials ha sigut que, per volum de persones usuàries d'Amèrica Llatina en comparació amb usuàries de l'Estat espanyol, considerem que ha sigut lògic que apareguera més contingut de parla hispana llatina i referida al context, social i polític de Llatí-Amèrica i no de l'estat espanyol, la qual cosa estaria afectant la variable quantitativa, la qual cosa va reforçar la decisió d'apostar per una lectura qualitativa de les cerques.

D'altra banda, no en tots els països el marc legislatiu i social està en el mateix punt de progrés, per exemple, en alguns d'ells es percep un biaix religiós major del qual la religió té molt en l'opinió pública espanyola. És per això que, per exemple en Instagram, hi ha molt de contingut on el discurs d'odi està relacionat amb la religió amb exemples com: "acabareu en l'infern", així com mencions als versicles de la Bíblia, etc.

També en Instagram destaca molt contingut violent i discursos d'odi però centrat en Llatinoamèrica més que a Espanya, quan la localització geogràfica de les entrades és inexacta i entra qualsevol contingut de parla llatina.

El rastreig de Twitter s'ha dut a terme des de l'aplicació Tweetdeck, que permet organitzar, programar i dur a terme tasques des del compte personal, la qual cosa ens ha permès realitzar una cerca més concreta i avançada.

No obstant això, aquesta aplicació, encara que permet cerques més sofisticades i amb molts filtres, quan es realitzen cerques per períodes temporals és molt habitual que es col·lapse i només recupere entrades d'un nombre limitat de dies, especialment quan troba molts resultats. A més, el filtre geogràfic sol fallar, per la qual cosa no és molt precís en filtrar els resultats.

Donat el format de Twitter, la seua brevetat i immediatesa, el nombre d'entrades i respostes és immens i per a determinades etiquetes o termes la cerca es complica, exigint en moltes ocasions analitzar el context de l'entrada i la visualització del perfil, especialment amb termes tradicionalment despectius dels quals, no obstant això, s'ha reapropiat el col·lectiu.

Una de les xarxes de les quals pensàrem que seria interessant fer rastreig va ser Tik Tok, però ens trobem amb un gran inconvenient, i és que és una plataforma per a vídeos de format curt en dispositius mòbils, per la qual cosa és complicat que en els propis vídeos aparega contingut gràfic discriminatori, encara que sí en comentaris d'aquests, la qual cosa dificulta la localització d'aquests, el rastreig és realment difícil.

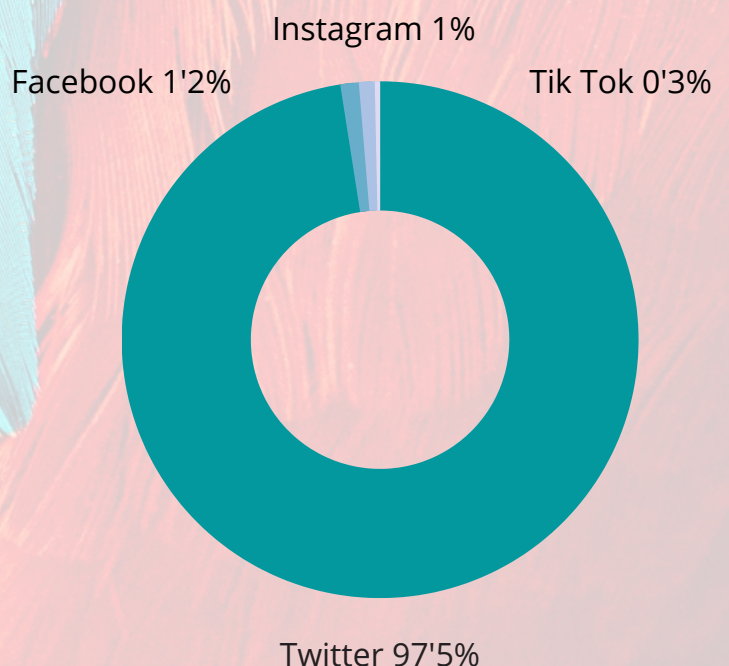
2 Xarxa social amb major incidència

En quines xarxes socials trobem major contingut LGTBfòbic o serofòbic? On senten més llibertat i impunitat les persones haters, les que odien, per llançar aquests missatges?

Per a la realització de l'anàlisi dels discursos d'odi LGTBfòbics o serofòbics en xarxes socials, des **d'Al Loro!** hem tractar d'indagar en les següents aplicacions: **Facebook, Twitter, Instagram i Tik Tok**. Però com ja hem comentat, l'anàlisi qualitatiu el centrem en la xarxa social Twitter.

Després de l'anàlisi realitzat, hem pogut registrar **més de 1000 missatges LGTBfòbics i serofòbics** llançats en les diferents xarxes socials observades durante l'any 2022, més del doble de missatges recollits en 2021 (511 missatges).

Contingut discriminatori en xarxes 2022

A continuació, mostrem els percentatges referents als missatges d'odi LGTBfòbics i serofòbics registrats per Al Loro!, dividits en la incidència que hem trobat en les diferents xarxes socials analitzades.

Contingut discriminatori real extret de Twitter

Tiene razón el de vox con lo de que
los futbolistas son maricones

10:48pm · 15 Jan 2022 · Twitter for Android

1 Reply 4 Likes

"hacedlo viral cfavorrrr!!!"

Lo único que hay que hacer viral es
la tremenda cara de bujarra que te
gastas marcion

En el plan de partido de Vox no
pone nada de quemar judíos ni
maricones, pero deberían

7:51pm · 24 Jan 2022 · Twitter for Android

¿Os acordáis cuando todo el mundo
los llamaba lo que son, travelos, y no
había tanto lío? Es lo que tiene llamar
a las cosas por su nombre, que evita
confusiones y discusiones estúpidas.

2 1 26

igual nadie te quiere sidosa llena de
siqda

2 1 12

me acaban de confundir con una
puta bollera

2 1 12

José Manuel Barrera Ferrer

O es macho o es hembra y dentro de ello hetero, homosexual o bisexual, para todo
lo demás Máster Card.

Me gusta Responder 5 d

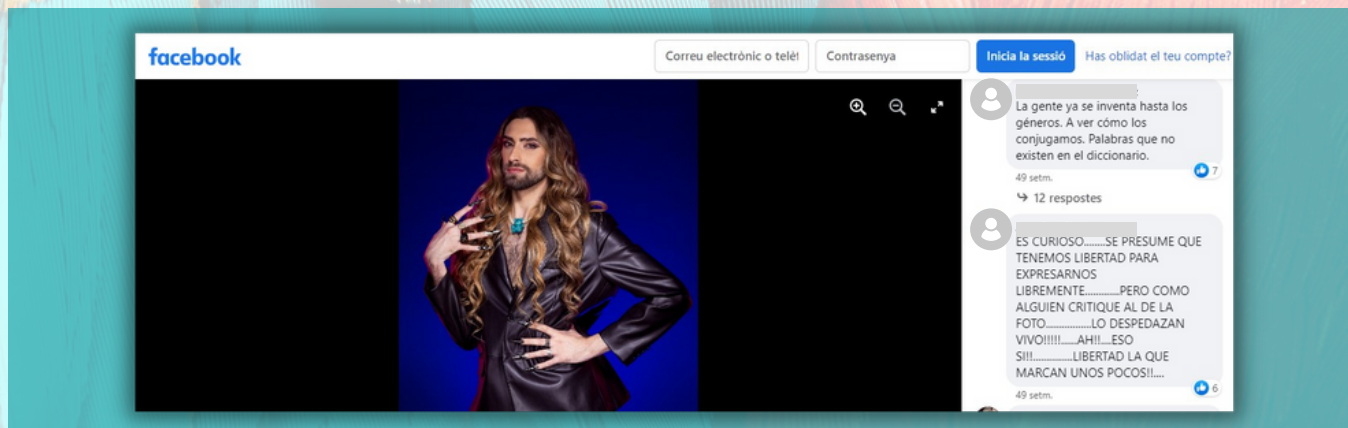
15

Com hem pogut comprobar des **d'Al Loro!**, Instagram i Facebook tenen menor contingut LGTBfòbic en les publicacions de les persones usuàries, però, malgrat les normes i polítiques contra la discriminació de les que disposen, continua havent missatges d'odi, probablement per les raons abans comentades. Al mateix temps, els missatges directes que reben les persones usuàries segueixen sent un terreny complex d'analitzar en les respectives xarxes.

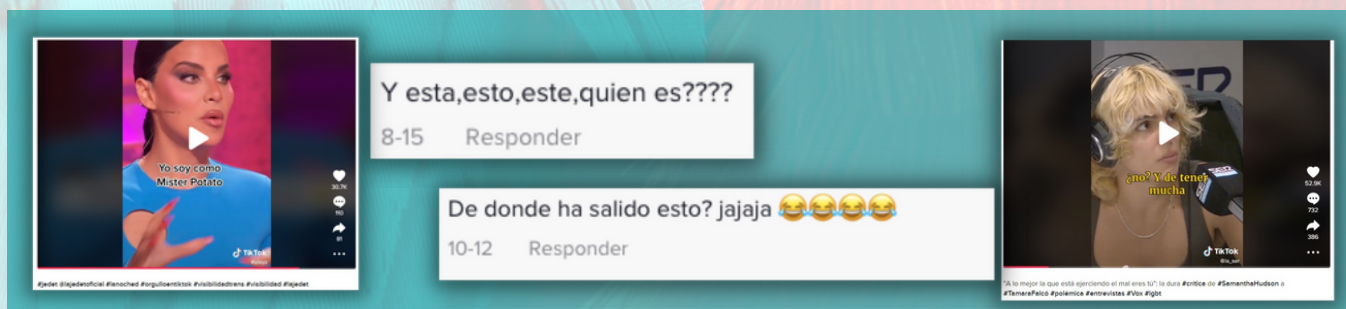
Contingut real extret d'Instagram

Contingut real extret de Facebook

Contingut real extret de Tik Tok

Observant les dades extretes, la xarxa social per excel·lència que recull major violència cap al col·lectiu LGBTI+ és Twitter, amb un total de 1185 missatges discriminatoris cap al col·lectiu durant 2022 recopilats per Al Loro!, front al total de 435 registrats en 2021, més del doble. Twitter és una xarxa social on les persones usuàries la utilitzen en gran mesura per a la crítica i l'atac gratuït. És per això que podria ser una de les xarxes socials amb major LGTBIfòbia o serofòbia visible, ja que les persones usuàries realitzen crítica de tot allò que les suscita odi o rebuig i, al mateix temps, existeix major facilitat per compartir un discurs d'odi de manera anònima, ja que molts perfils amb els quals ens trobem són persones ocultes darrere d'un pseudònim inventat.

Segons la “Política relativa a les conductes d'incitació a l'odi” de la que disposa la xarxa social Twitter, aquestos missatges es recopilen, analitzen, i es prenen mesures al respecte, ja que Twitter expressa: “El nostre compromís és combatre l'abús motivat per l'odi, el prejudici o la intolerància, en particular, l'abús objectiu del qual és silenciar les veus d'aquells que han sigut històricament marginats. Per aquesta raó, prohibim el comportament abusiu dirigit cap a les persones amb base a les categories protegides”. Però la realitat que hem trobat és altra ben diferent, en la que es llancen missatges d'odi sense cap tipus de repercussió, missatges que mai arriben a ser eliminats i comptes que segueixen oberts després d'escriure aquest tipus de contingut.

3 Moments temporals amb major incidència

Tal i com expliquem en l'apartat 1, l'anàlisi no s'ha centrat per tant en un anàlisi quantitatiu de continguts per mesos, encara que sí que podem seguir corroborant una tendència alcista als mesos de juny i juliol, que guarda una relació amb la celebració de l'orgull LGBTI+ i amb que, al mes de juliol, se celebra a Madrid una de les manifestacions de l'orgull LGBTI+ més multitudinàries i visibles de l'Estat espanyol; de la mateixa manera que al mes d'agost, ja que es tracta del període estival en el que la població suposem que disposa de més temps per a fer ús de les xarxes socials. Així també, al voltant dels mesos d'octubre i novembre, quan es celebren la despatologització trans i el dia de la memòria trans respectivament, però també podem relacionar el contingut registrat en aquests mesos, referents a l'aprovació de la "Llei per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGBTI".

És per això que ens centrem sobretot en l'anàlisi qualitatiu del contingut recopilat mitjançant Twitter, la xarxa "lliure" per excel·lència.

4 Perfils

Qui exerceix la violència?

Segons l'Informe d'evolució de delictes d'odi del Ministeri de l'Interior, es coneix que la distribució percentual de detencions/investigats per delictes d'odi segons àmbit i sexe és d'un 81,29 % referent a homes. Però en l'àmbit de les xarxes socials en internet cal tindre en compte que predomina l'anonimat i els perfils falsos.

En xarxes socials també trobem els anomenats comptes robots o 'bots', que són programes que realitzen tasques repetitives, predefinides i automatitzades des de comptes falsos. Resulta molt complex extraure dades tan concretes sobre característiques específiques de les persones agressores, com podria ser la identitat de gènere, l'edat, el número de persones que es troben darrere de cada publicació.

Per tant, ens resulta interessant exposar en primer lloc certes dades que ens ofereixen diversos informes en referència a aquesta informació, i posteriorment exposar aquells que hem recollit des **d'Al Loro!**

Si fem referència a la identitat de gènere de la persona agressora als delictes d'odi per LGTBIfòbia, segons les dades de l'informe de 2019 de la FELGTBI+, en un 85% dels casos les persones agressores són homes, respecte al 12% de casos en els quals les persones que agredeixen són dones i un 4% de persones que no defineixen la seua identitat.

Respecte a l'edat de qui comet aquest tipus de delicte, segons les dades de l'informe del Ministeri de l'Interior sobre l'evolució dels delictes d'odi a Espanya, la mitjana es troba entre 18 i 40 anys en un 51,5%, mentre que en un 18,3% ens trobem davant persones agressores menors d'edat, xifra un tant alarmant. Les persones agressores majors de 40 i fins als 65 anys es troben entre el 27,7% i es tractaria de persones conegudes de la víctima, de l'àmbit familiar, laboral, etc.

Pel que respecta a la manera en la qual s'exerceix la violència, segons les dades recollides per la FELGTBI+, en un 54,1% dels delictes d'odi per LGTBIfòbia, la violència va ser exercida en grup, pel que podem determinar que és majoritària la violència exercida grupalment que en solitari.

I en referència a la relació de la persona agressora amb la víctima, segons els informes de la FELGTBI+, en un 43,9% dels cassos, les persones agressores la coneixien, fet que provoca una sèrie de conseqüències psicològiques i socials i uns processos de recuperació diferents, en ocasions més complexos.

En el cas dels discursos d'odi LGTBIfòbics mitjançant les xarxes socials, la FELGTBI+ ja ens avança que un 24% de les agressions per LGTBIfòbia succeeix per xarxes.

Segons les dades recollides i analitzades per Al Loro! referents a aquest tipus de discursos en xarxes socials, el perfil atacant sol ser una persona usuària de xarxes socials a títol particular en la gran majoria de casos, amb el 97% de les autories, i només el 3% restant pertany a comptes oficials d'organitzacions o entitats, grups organitzats, partits polítics, etc., el qual tampoc ens pareix una dada menyspreable.

Troblem diversos casos relacionats amb el grup polític VOX tant en un compte oficial com al perfil d'una persona pública integrant del partit polític, i també hi ha exemples de perfils de persones conegudes en l'àmbit feminista amb un discurs transexcloent.

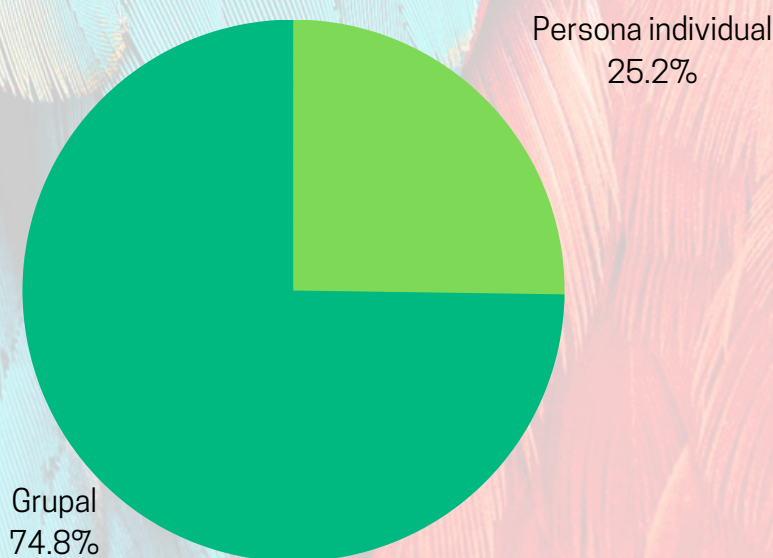
Podem concloure que existeix una clara diferència amb aquells delictes d'odi que no actuen en xarxes, ja que en aquest cas, en major mesura s'actua en solitari i la persona agredida no coneix la persona que exerceix la violència però sí la inclou en una dualitat nosaltres/elles.

No obstant cal tindre en compte que els individus associats a aquests grups solen actuar en les xarxes de manera col·lectiva, el qual provoca una major sensació d'assetjament grupal o col·lectiu a les víctimes dels seus atacs.

Qui pateix la violència?

Si analitzem el perfil de les persones sobre les que s'exerceix violència per LGTBfòbia o serofòbia en xarxes socials, en referència a les dades extretes per Al Loro!, podem determinar, com a 2021, el perfil al qual es solen dirigir aquestes agressions, si es tracta de violència exercida sobre una persona concreta o no, i a més si es tracta d'una persona pública o no.

Amb poca diferència, podem determinar que, segons les dades extretes, en major mesura les persones agressores exercien violència sobre un grup de persones i no sobre persones individuals de la mateixa manera que recollien les conclusions de l'informe de 2021.

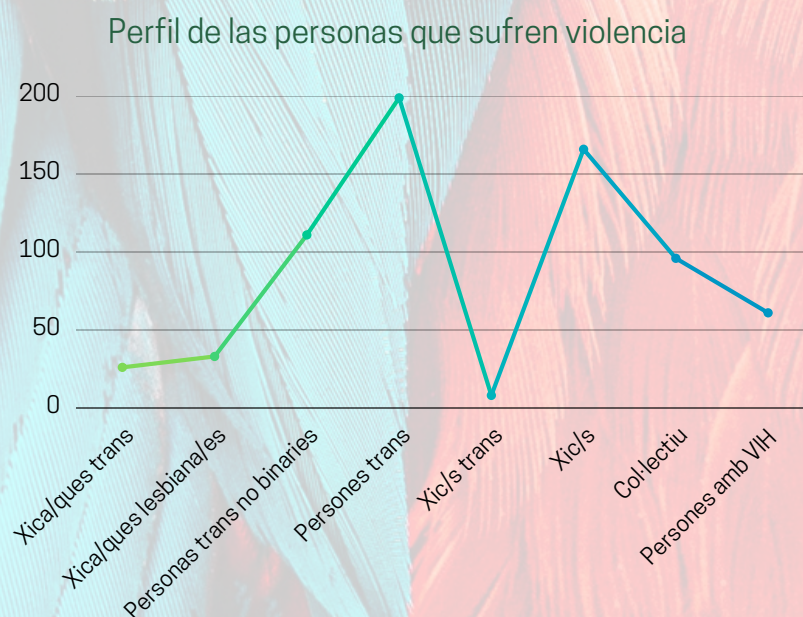

Quant al 25% d'agressions contra persones individuals cal tindre en compte que són compartides públicament, el qual magnifica els conseqüents efectes psicològics que pot suposar per a la persona que el pateix.

Quant a la violència exercida contra un grup de persones, aquesta pot desencadenar una por generalitzada al col·lectiu LGBTI+, ja que els discursos d'odi no afecten únicament a la persona que el pateix, sinó a totes aquelles persones que compleixen, a ulls de les persones agressores, les característiques que consideren mereixedores d'atac.

Com podem comprobar a les dades del gràfic, a diferència de 2021, la violència exercida contra les persones LGBTI+ per xarxes en 2022 es focalitza en les **persones trans**, seguides dels **xics gais** i, en tercer lloc, dirigides a **persones trans no binàries**, encara que ací volem recordar la dificultat de rastrejar els atacs.

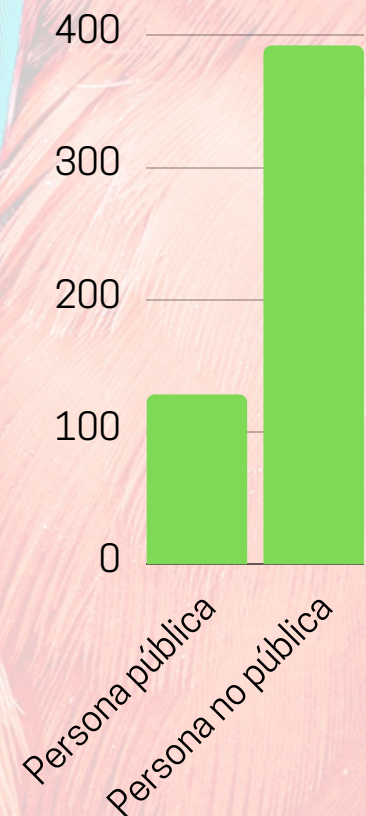
El cas del perfil atacat de xic gai el podem relacionar amb la major visibilitat social que tenen els xics gais respecte a la resta del col·lectiu i l'agressivitat que desperta una masculinitat no normativa..

No obstant és destacable l'augment de violència dirigida a les persones trans i persones trans no binàries, que de nou guarda relació directa amb la Llei estatal i el seu debat.

Amb gran diferència, observem com en la major part dels fets registrats, la violència es dirigia cap a persones trans no públiques o desconegudes, mentre que en un percentatge menor es dirigia a persones públiques o conegudes. Cal tenir en compte que en moltes ocasions les agressions cap a persones públiques s'exerceixen amb l'ús de determinades paraules que s'entenen com a insult per tal de ferir a la persona que el rep, però no perquè la persona pertanga al col·lectiu. Açò fa que l'ús de determinades paraules com a insult es normalitze, i que el col·lectiu reba encara més violència.

Perfil sobre el qual
s'exerceix la violència

Entre els àmbits professionals als quals pertanyen les persones públiques que han rebut aquest tipus d'agressions, trobem persones que es dediquen a la política, a la televisió, al món de l'esport (futbolistes) o al món de la música, entre altres.

Per a més especificitat els perfils són, en aquest ordre: personatges polítics, periodistes, militants transfeministes, cantants, concursants de reality shows, youtubers i presentadors de TV.

5 Temàtiques habituals

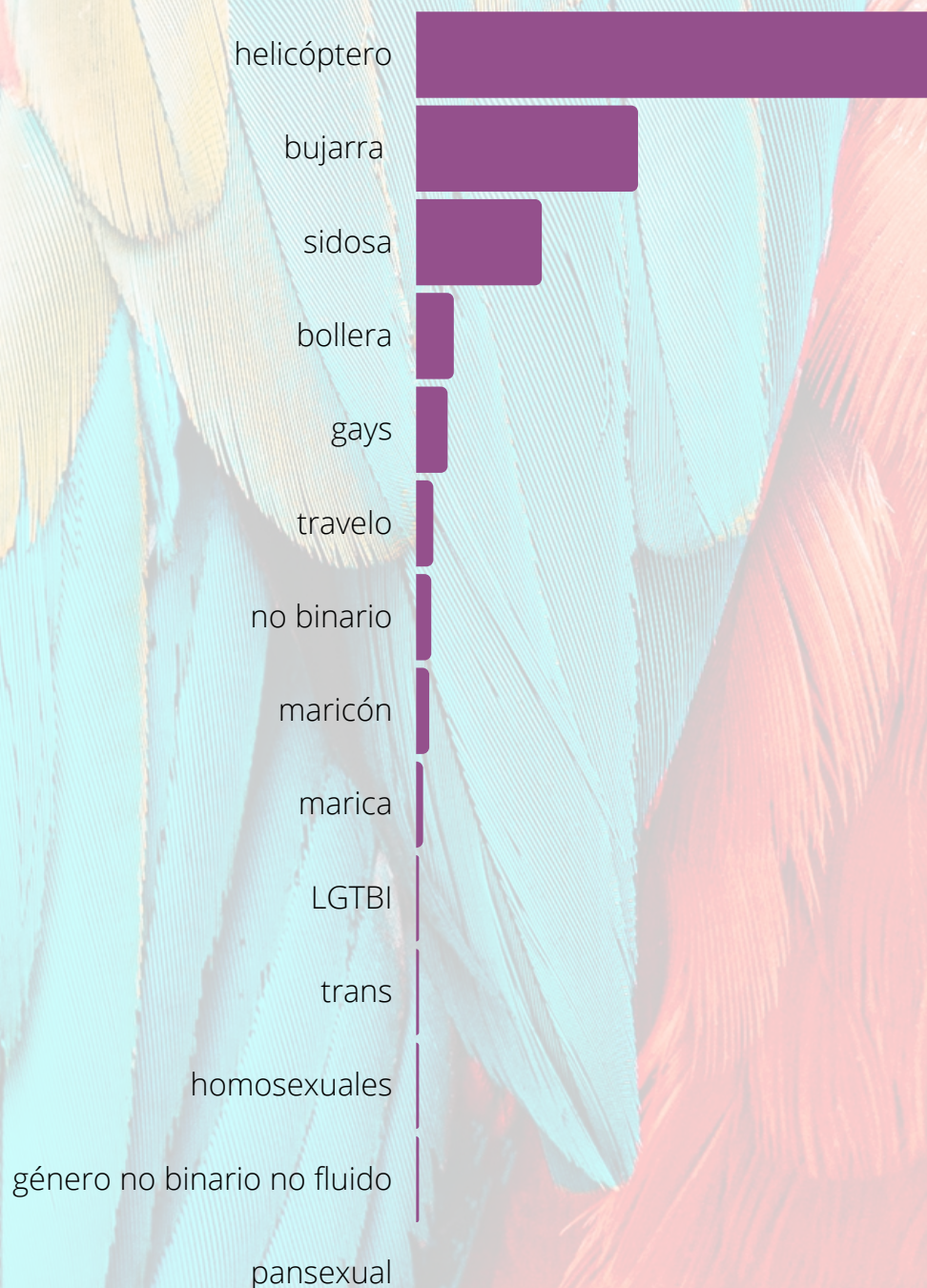
L'anàlisi que es reflecteix en aquest informe sobre els discursos d'odi per LGTBIfòbia i serofòbia en xarxes socials s'ha realitzat en base a una sèrie de paraules clau escollides per l'ús que realitzen les persones agressores en determinats discursos, en alguns casos termes descoberts al llarg del rastreig. Entre les paraules més comunes trobem des de "maricón" o "bollera", fins conjunts de paraules com "LGTBI+asco", hashtags o paraules amb signes de puntuació o símbols que utilitzen les persones usuàries de xarxes per dificultar la cerca: "m*aricones" o "m*arica".

A més de continuar amb la línia de cerca de contingut LGTBIfòbic que vam començar l'any passat, durant 2022 vam decidir incloure, com a nova cerca, la discriminació i el discurs d'odi dirigit a persones amb VIH, amb la intenció de visibilitzar els atacs contra les persones pel seu estat serològic. Molt present en la nostra societat, considerem imprescindible visibilitzar l'estigma, atès que el concepte de serofòbia encara és desconegut per gran part de la ciutadania.

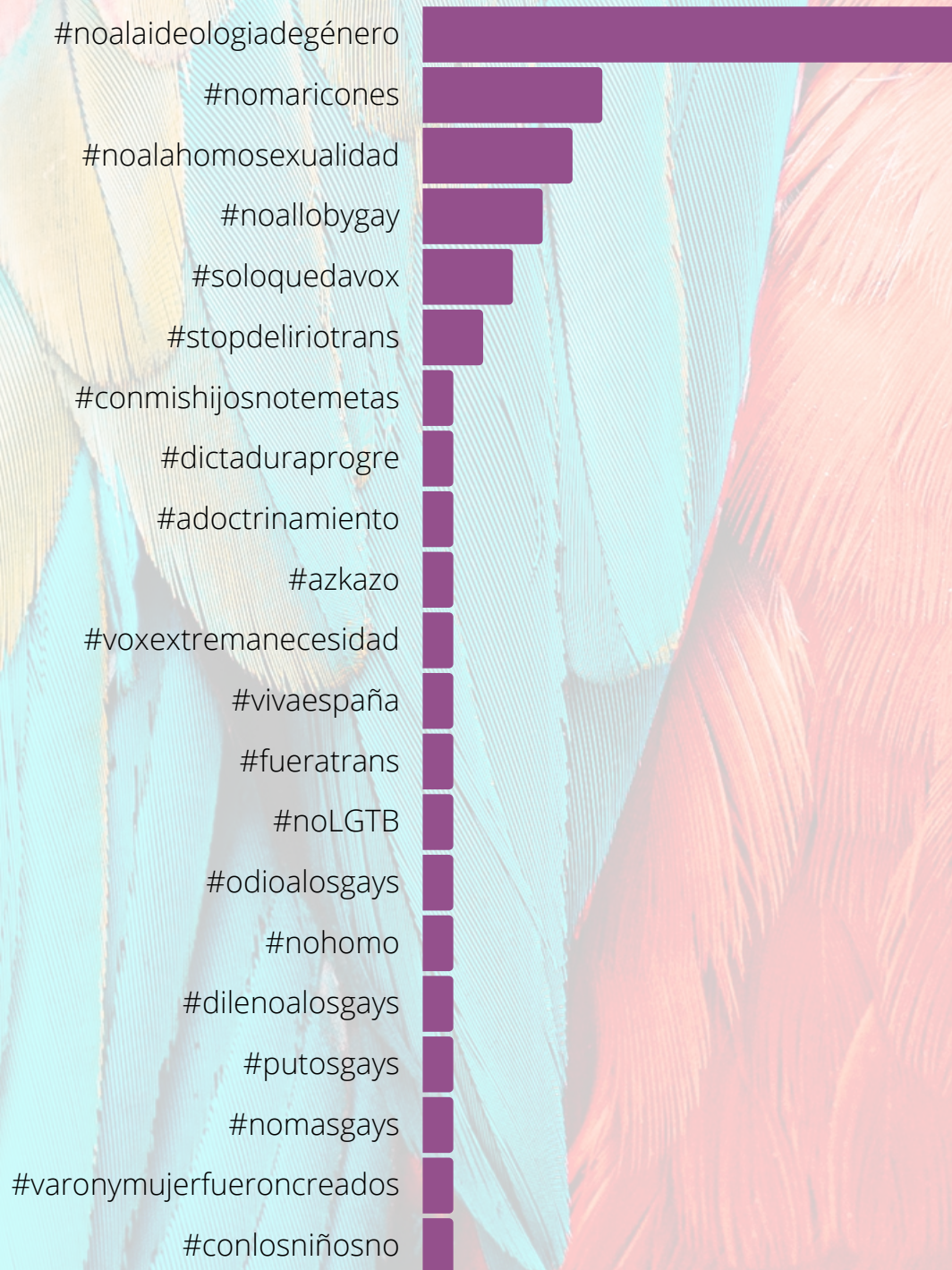
Per això, hem volgut estudiar la relació d'aquesta discriminació específica amb la dirigida a persones del col·lectiu LGBTI+. Podem basar també aquesta evidència relacional en les xifres que ofereix l'"Informe de vigilància epidemiològica del VIH i SIDA a Espanya 2020", actualitzat al juny de 2021, o en l'estudi de 'Creences i actituds de la població espanyola cap a les persones amb el VIH 2021'.

A continuació, exposem els termes en conjunt per grups: d'una banda, les paraules clau utilitzades, els hashtags, termes amagats i finalment una relació de paraules i adjectius que es relacionen amb els termes exposats rastrejats. Tots ells, en ordre de major aparició:

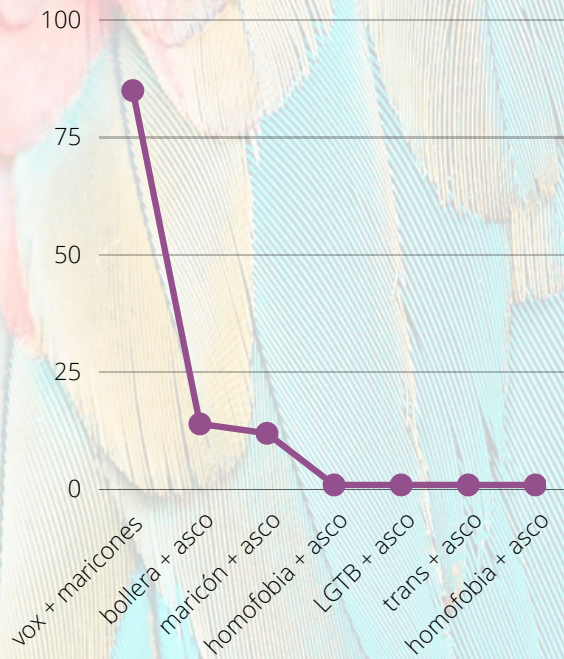
Paraules clau amb les quals s'han realitzat més cerques

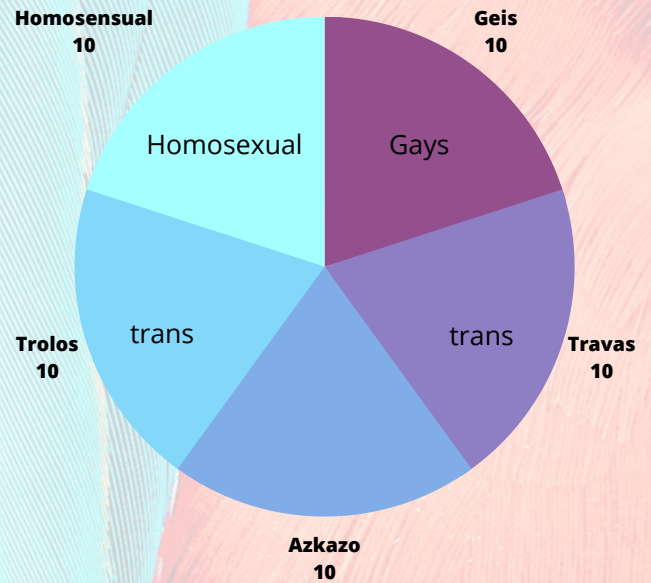
hashtags utilitzades per a la cerca + hashtags trobades

Paraules clau compostes

Paraules modificades

A continuació, es mostra una relació de termes que s'han trobat associats a les paraules clau o hashtags rastrejats:

- Virus
- Helicóptero apache
- Solo eres mujer si naces con vulva
- Bichos raros
- Asco
- Enfermedad
- Gays enfermos
- Vox
- Adoctrinación niños
- Perversión sexual
- Pedofilia
- Odio
- Depravados
- Homosexuales desviados
- Enfermos mentales
- El cáncer de la tierra
- Orgullo satánico
- Aberración
- Antinatura
- Antibiología
- Travelo tuneado
- Asquerosa moda LGTB
- Vergüenza ajena

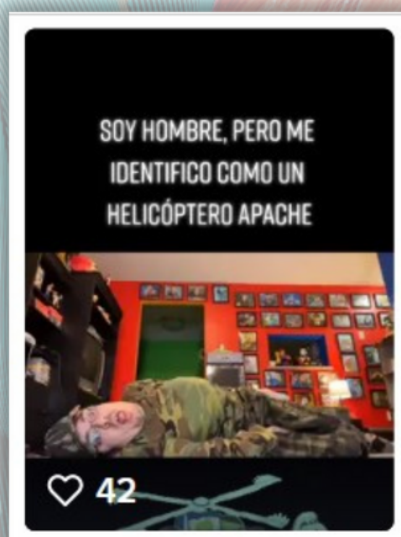
Com podem comprovar, els termes utilitzats per a llançar missatges d'odi amb contingut LGTBfòbic i serofòbic en xarxes són múltiples i, en aquest estudi, encara que durant l'any s'han localitzat molts més termes i paraules clau, estem segures que encara no es reflecteixen tots aquells existents, perquè les dificultats per a la seua cerca són grans.

Com ja hem comentat en l'apartat de perfils, el col·lectiu de xics gais continua estant entre els més violentats en els missatges registrats per **Al Loro!** en xarxes socials, encara que a diferència de l'any passat no ocupen el primer lloc. No obstant això, observem com cobren protagonisme les persones trans binàries i no binàries, que pugen als primers llocs com els col·lectius més discriminats

Twitter		509
	Chica/s lesbianas	28
	Chica/s trans	7
	Chico/s gais	131
	Chico/s trans	4
	Colectivo LGTB+	20
	Otro	8
	Persona/s trans no binari	51
	Personas trans	199
	Persones amb VIH	61
Total Twitter		1018
Suma total		1036

Durant 2021 va ser complicat trobar la violència exercida per xarxes cap al col·lectiu de persones trans, però érem conscients que hi havia molta, per això considerem realitzar un rastreig més exhaustiu orientat a localitzar els termes clau utilitzats per a atacar-les.

Així ens vam adonar que s'utilitzaven termes com: 'travelo', 'helicòpter', i paraules compostes com: 'helicòpter apatxe', i hashtags com: #stopdeliriotrans, gràcies a les següents evidències:

Aquests termes fan referència directa al qüestionament sobre l'autodeterminació de gènere de les persones trans. El que ens fa arribar a la conclusió que, efectivament, existeix relació directa amb el debat i l'aprovació de la ***'Llei per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI'***.

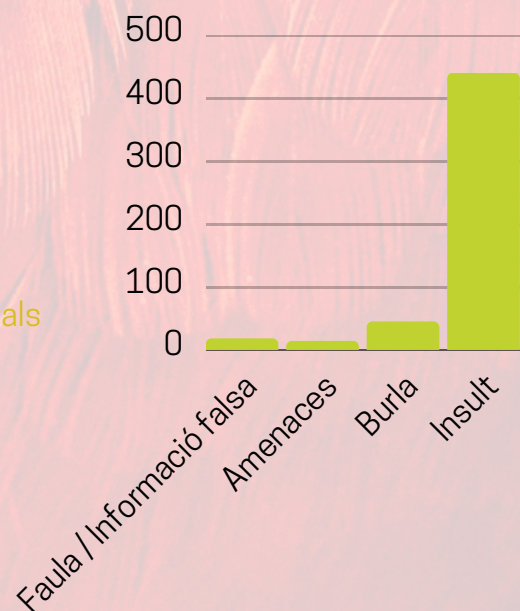
6 Tipus de discriminació

Al Loro! ha recopilat informació referent als tipus de discriminació o discursos LGTBfòbics i serofòbics que es llancen en les diferents xarxes socials analitzades, sobretot centrant-nos en Twitter. Després de treballar amb aquestes dades, podem concloure que el tipus de discriminació majoritària són els insults, seguida per les burles, les faules, les informacions falses i, finalment, les amenaces.

Malgrat que el major tipus de discriminació continuen sent els insults, en comparació amb l'anàlisi de 2021, s'ha endurit, augmentant i predominant encara més l'insult baixant en número les burles, amenaces i les informacions falses a través dels missatges discriminatoris. Al mateix temps, també podem determinar que la major part d'aquests missatges ha sigut llançada de manera directa i que ens continuem trobant davant discursos d'odi amb baix percentatge de resposta social. Tan sols un 9,12% ha tingut resposta social, enfront d'un 90,88% que no l'ha tinguda.

Encara que el percentatge de resposta social ha augmentat lleugerament, els resultats són alarmants.

Tipus de discriminació més habituals

7 Icones i imatges associades al contingut

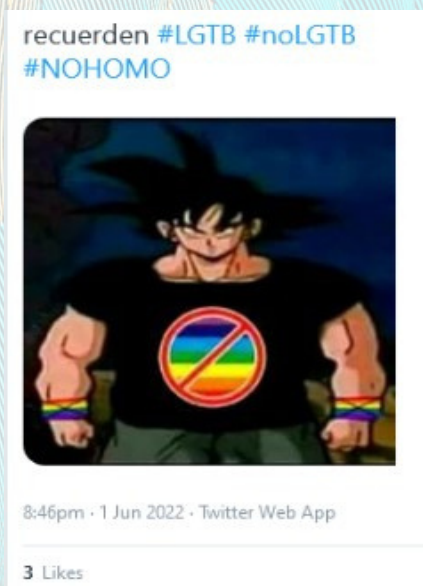
Durant aquest any 2022 decidim fer per primera vegada una recopilació de les icones, emoticones i imatges que acompanyaven les publicacions i també els noms dels perfils de les persones que van emetre missatges discriminatoris.

Podem concloure que existeix una vinculació directa entre aquest contingut i el discurs sociopolític d'extrema dreta, així com icones que evidencien simbologia violenta o amenaçadora:

Recopilació d'icones i emoticones vinculades als perfils agressors

Imatges adjuntes al missatge discriminatori

Tal com hem anat comentant al llarg del present informe, el treball d'Al Loro! durant el 2022 ens ha permès de nou visibilitzar la gran quantitat de violència que pateix el col·lectiu LGTB+, que podem afirmar que continua creixent cada dia en internet i en les xarxes socials.

Quan iniciàrem el programa vam ser encara més conscients de com de necessària era l'existència d'aquesta mena d'anàlisi, i de la urgència d'una investigació més completa i complexa que ens permeta reflectir la realitat davant la qual ens trobem perquè aquesta xacra social ens continua acompanyant i està molt viva. ***La violència contra el col·lectiu LGTB+ continuarà augmentant.***

Ja sabem que les xifres tenen i tindran tendència alcista, per això ens centrem en intentar indagar més en profunditat tot el context que envolta i incideix en el missatge discriminatori. Com ja hem esmentat, el context actual sociopolític, de forma fins i tot més notòria després de la pandèmia, cobra molta importància en el tipus de missatge discriminatori que s'emet en xarxes socials.

No hi ha dubte que una gran part del discurs d'odi en les xarxes socials procedeix d'individus vinculats amb col·lectius feixistes i partits polítics d'ultradreta. Aquests grups han trobat en les xarxes una eina de difusió dels seus missatges i la seua simbologia que utilitzen tant per a atacar a les seues víctimes de manera col·lectiva – encara que publiquen des de perfils individuals – com per a captar nous adeptes.

Per a donar curs a les seues incitacions a la violència en les xarxes s'amaguen després de codis lingüístics i paraules clau que els serveixen per a evitar els filtres de les empreses tecnològiques, com per exemple: “travas” (travestis) o “m*ricones”

La protecció legal per a les persones LGBTI+ és vital

Les dades exposades ens fan reflexionar sobre les línies futures de treball que tenim com a societat i com a entitat, els reptes als quals ens enfrontem, la gran importància i necessitat de la nostra lluita i de portar-la a les institucions públiques perquè les lleis siguin més completes i efectives, perquè s'adopten mesures reals que protegeixen les persones LGBTI+ de les múltiples discriminacions que patim també en xarxes socials.

Serà necessari parar-li atenció a col·lectius que queden desprotegits amb la posada en marxa de la “Llei per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGBTI”, com són les persones no binàries, persones intersex o col·lectiu LGBTI+ migrant per a, de cara a futurs informes, continuar indagant en l'especificitat d'aquest contingut que considerem de vital importància analitzar.

Imprescindible treballar en xarxa contra l'extrema dreta

Creiem que és imperiosa una major comunicació i col·laboració amb les diferents entitats del tercer sector que treballen pels drets del col·lectiu LGBTI+ i/o que treballen contra els delictes i discursos d'odi. També que és fonamental un major foment de la participació social en la investigació, com a part imprescindible del coneixement de la realitat en xarxes socials, i en la resposta als missatges d'odi que es publiquen en elles.

Finalment, també veiem necessari el suport i reforç per part de les institucions públiques, com per exemple la “Xarxa Antirrumors” del servei Igual-T o “l'Oficina de No Discriminació, Delictes d'Odi (ONDIS)” i “Fiscalia provincial de delictes d'odi de València”.

@allorodenuncia

*Discurs d'odi per LGTBIfòbia i serofòbia en xarxes socials.
Informe 2022. Lambda, col·lectiu LGBTI+.*

Informe elaborat per:

lambda
col·lectiu LGBTI+ per la diversitat
sexual, de gènere i familiar

Subvenciona:

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Vicepresidència i Conselleria
d'Igualtat i Polítiques Inclusives